

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба диссертатсияи Муродзода Фирӯза Рузибой дар мавзӯи «Тавсифи ҳуқуқии ҷиноятӣ ва криминологии муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) пешниҳод гардидааст.

Таҳқиқоти диссертатсионии Муродзода Фирӯза Рузибой дар мавзӯи «Тавсифи ҳуқуқии ҷиноятӣ ва криминологии муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» яке аз масъалаҳои муҳими қонунгузори ҷиноятӣ, балки назария ва амалияи ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология маҳсуб меёбад.

Бартари таҳқиқоти Муродзода Ф.Р. пеш аз ҳама дар он ифода меёбад, ки диссертант ҳамчун қарордиҳандаи масъул дар самти муқовимат бо муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо дар ҳақиқати аввали ҷабҳаи муқовимат бо ин гурӯҳи ҷинояткорӣ қарор дошта, тамоми мушкилот дар ин самт дар фаъолияти ҳаррӯзаи худ вомӯхӯрад.

Мавриди зикр аст, ки дар қонунгузори ҷиноятӣ дар масъалаи ҷавобгарии ҷиноятӣ оид ба масъалаи муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо дорои камбуҳои муайян мебошад, ки ҷиҳати бартарарф намудани онҳо муаллиф таҳқиқоти худро барои бартарарф намудани онҳо равона намудааст.

Муаллиф тавассути муқоисаи қонунгузори ҷиноятии Тоҷикистон бо дигар кишварҳои ИДМ масъалаи муқовимат бо муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо таҳлил намуда, умумият ва норасоӣҳо дар ин самт ошкор карда, барои бартарарф намудани онҳо тақлифҳои судманд пешниҳод намудааст. Дар баробари ин, диссертант вобаста ба вазъи муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо истифода аз таҷрибаи кишварҳои дуру наздик, маълумоти дақиқ пешниҳод карда, таҳлил ва тавсияҳо ҷиҳати мукамалгардонии қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон

дар соҳаи муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо ва дар амал татбиқ намудани онҳоро манзур намудааст.

Дар кори мазкур алоқамандии мавзуи таҳқиқоти диссертатсионӣ бо дигар корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ дарҷ гардида, дараҷаи омӯзиши илмии мавзӯ оварда шуда, саҳми ҳар як олими ватанӣ ва хориҷӣ, ки дар рушди илми ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология вобаста ба мавзуи таҳқиқоти диссертатсионӣ арзанда мебошад, нишон дода шудааст.

Дар таҳқиқоти диссертатсионӣ тавсифи криминологии муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо дар ҷумҳурӣ, муайян намудани тарзу усул ва роҳҳои баланд бардоштани самаранокии мубориза бар зидди чунин категорияи ҷиноят истифода аз таҷрибаи дигар давлатҳо мавриди баррасӣ қарор дода шуда, аз навгониҳои зерин иборат мебошад:

- бори аввал дар рисолаи илмӣ таҷрибаҳои муосир ва маълумоти омории кишвар ва хориҷӣ вобаста ба масъалаҳои муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо, ки дар адабиёти илмӣ ва парвандаҳои судиву тафтишотӣ мавҷуданд, оварда шудааст;

- дар рисолаи илмӣ муаллиф ба қонунгузориҳои ҷиноятӣ, инчунин қарори Пленуми Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба парвандаҳои ҷиноятӣ марбут ба ҷиноятҳои муҳаддиротӣ, аз он ҷумла прекурсорҳо диққати махсус додааст;

- дар кори илмӣ истифода аз омор ва маълумотҳои дақиқ мусодираи прекурсорҳо дар кишвар ва ҷаҳон, инчунин вазъи ҷиноят ва ҷинояткорӣ дар самти муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо баҳогузорӣ шудааст;

- аломатҳои хос ва фарқкунандаи шахсияти ҷинояткор дар содир намудани муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо муайян кардааст;

- пешгирии ҷинояткориро чораи аввалиндараҷа ва мубориза бо муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо вазифаи тамоми башарият доништа, ба эҳтимолияти пайдо шудани навъҳои нави прекурсорҳо дар ҷумҳурӣ ибрази назар намудааст;

- муаллиф ба тавсифи ҳуқукии ҷиноятии моддаи 202¹ КҶ ҚТ диққат дода, алоқамандӣ ва дигаргунӣ онро бо қонунгузории ҷиноятии хориҷи кишвар муайян намудааст;

- навгонии қор дар таҳлил ва тавсияҳо ҷиҳати мукамалгардонии қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо ва дар амал татбиқ намудани онҳо, манзур мегардад.

Аҳаммияти назариявӣ ва амалии тадқиқоти анҷомдодашуда дар он зоҳир мегардад, ки нуктаҳои илмие, ки ба ҳимоя пешниҳод карда шудаанд, имкон медиҳанд, ки мушкилоти мавҷудаи назариявии мафҳумҳои ба мавзӯи мазкур рабтдошта, тавзеҳ дода шаванд. Ғайр аз ин, нуктаҳои мазкур метавонанд, барои такмили фаъолияти қонунгузорӣ, амалияи ҳуқуқтатбиқнамоӣ, таҳияи қарори Пленуми Суди Олӣ, қорҳои минбаъдаи илмӣ-тадқиқотӣ ва дар ҷараёни таълим дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ истифода гарданд.

Диссертатсия дар кафедраи ҳуқуки ҷиноятӣ, криминология ва психологияи факултети №2 Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон омода карда шуда, дар ҷаласаи кафедра муҳокима ва ба ҳимоя тавсия карда шудааст. Хулосаҳо, муқаррарот ва таклифу тавсияҳои асосии дар тадқиқот пешниҳодшуда, дар мақолаҳои илмӣ ба ҷопрасидаи муаллиф ва як қатор конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ илмӣ-назариявӣ инъикос ва баён шудаанд. Муҳтавои асосии диссертатсия дар 12 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 4 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи Олии Аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъб расидаанд.

Соҳтори рисолаи диссертатсионӣ бо дарназардошти мақсад ва вазифаҳои тадқиқот, аз номгӯи ихтисораҳо, муқаддима, ду боб, шаш зербоб, хулоса ва тавсияҳо, рӯйхати адабиёт (маъхазҳо), интишорот аз рӯи мавзӯи диссертатсия ва замима иборат аст.

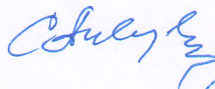
Рисола дар сатҳи баланди илмӣ омода гардида, натиҷаҳои бадастоварда барои пешгирӣ ва муқовимат бо муомилоти ғайриқонунӣ истехсол, тайёр кардан, қорқард, соҳиб шудан, нигоҳ доштан, ба

соҳибияти каси дигар додан, интиқол ё фиристодани прекурсорҳо бахшида шудааст ва ба такмили қонунгузорию ҷиноятӣ хеле муфид мебошанд. Ақидаҳо ва хулосаҳои илмӣ дар таҳқиқоти пешбиниғардида, имкон медиҳад, ки қонунгузорию ҷиноятӣ амалқунандаи кишвар такмил дода шавад.

Дар маҷмӯъ, метавон иброз намуд, ки диссертатсияи Муродзода Фирӯза Рузӣбой дар мавзӯи «Тавсифи ҳуқуқии ҷиноятӣ ва кримнологии муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳқиқоти мантиқан анҷомёфта буда, ягонагии дохилӣ дорад ва аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорой натиҷаҳо ва нуктаҳои навини илмӣ барои ҳимояи ошкор пешниҳодшаванда мебошад, ки дар он саҳми шахсии муаллифи диссертатсия ба назар мерасад. Рисолаи мазкур ба талаботи муқараршуда ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқ аз рӯи ихтисоси ихтисоси 12.00.08. – ҳуқуқи ҷиноятӣ ва кримнология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ мебошад.

Роҳбари илмӣ:

доктори илмҳои ҳуқуқ,
профессори кафедраи ҳуқуқи ҷиноятӣ
ва муқовимат ба коррупсияи
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Сафарзода А.И.

Имзои А.И. Сафарзодаро тасдиқ мекунам.

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси ДМТ

Э.Тавқиев

15.04.22